

KİTAP İNCELEMESİ

Dil Gelişimi

Prof. Dr. Nergis Güven Prof. Dr. Servet Bal

Arş. Gör. Dr. Zeynep ÇETİNKAYA

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
Türkçe Eğitimi Bölümü, Çanakkale.
Eposta: zeynepckaya@comu.edu.tr

Bu yazıda, Nergis Güven ve Servet Bal'ın birlikte hazırladıkları “Dil Gelişimi” adlı kitap tanıtılmaktadır.

İletişimin temel araçlarından olan dil, doğumdan ölüme kadar insan hayatında önemli bir işleve sahiptir. İnsanda var olan doğal dil yetisi, belli bir düzen içinde, belli dönemlerde belli özellikler kazanarak gelişim gösterir. İnsanlarda doğal bir sırada oluşan bu gelişim, çeşitli etkinliklerle desteklenerek zenginleştirilebilir. Böylece dil becerisinin etkili bir biçimde gelişmesi sağlanır.

Tanıtılan bu kitapta da dil gelişimi ve bu gelişim sırasında yapılabilecek etkinlikler yer almaktadır. Kitapta, 0-6 yaş dönemindeki çocukların dil gelişimi 0-12, 13-24, 25-36 ve 37-72 ay biçiminde dört temel gruba ayrılarak ele alınmaktadır. Öncelikle her bir yaş aralığındaki bebeklerin dil gelişim özellikleri tanıtılmaktadır. Bu gelişim, alt gruplara ayrılarak her dönem için dil gelişim özellikleri maddeler halinde sunulmaktadır. Bebeklerin gelişim dönemlerine bağlı olarak yetişkin davranışlarında uyulması gereken kurallar belirtildikten sonra dil gelişimini destekleyici etkinlik önerileri verilmektedir.

Kitapta 105 tane etkinlik bulunmaktadır. Yaş aralıklarına göre ayrılan bu etkinliklerin her birinde etkinliği gösteren resim, etkinliğin amacı, kullanılacak materyal ve uygulama biçimi tanıtılmaktadır. Tanıtılan etkinliklerde ses çıkarabilme, çıkardığı seslerle çeşitlemeler yapabilme, yeni sesler üretebilme, yeni sözcükler öğrenebilme, gördüklerini anlatabilme, sözel ifadeleri kullanabilme gibi amaçlar yer almaktadır. Bu amaçların gerçekleştirilmesini sağlayacak uygulamalar açıklanmakta, karşılaşılabilecek durumlara ilişkin önerilerde bulunmaktadır. Hangi etkinlikte hangi materyalin kullanılacağı de belirtilmektedir. Bu materyaller, teyp, radyo, oyuncak, resim, sepet, tarak gibi evde ve okulda bulunması kolay olan malzemelerdir.

Kuramsal bilgilerin ve etkinliklerin sunulduğu bu kitapta, dil gelişimini oyunlarla desteklemek amaçlanmaktadır. Etkinlikler, evde ve okulda rahatlıkla yapılabilecek, öğrenme ortamında kolaylıkla kullanılabilir özelliktedir. Bu özelliğiyle kitabın anne babalara ve öğretmenlere rehber olabilecek nitelikte olduğu söylenebilir.

Kaynak: Güven, N. ve Bal, S. (2004). *Dil Gelişim*. Epsilon Yayınları. İstanbul.